

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-818/16-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Základní škola a mateřská škola Potůčky, okres Karlovy Vary
Sídlo	č. p. 94, 362 35 Potůčky
E-mail právnické osoby	jana.kunstova@seznam.cz
IČ	60610565
Identifikátor	600067327
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Kunstová
Zřizovatel	Obec Potůčky
Místa inspekční činnosti	č. p. 94 a 111, 362 35 Potůčky
Termín inspekční činnosti	12. a 13. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Potůčky, okres Karlovy Vary (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s kapacitou 40 žáků, mateřské školy s kapacitou 25 dětí, školní družiny s kapacitou 30 účastníků a školní jídelny s kapacitou 70 stravovaných. Areál školy tvoří dvě propojené budovy. Vedle školy je víceúčelové hřiště, které patří obci; škola je využívá ke sportovním aktivitám.

Základní škola s prvním stupněm k datu inspekční činnosti vzdělávala 35 žáků prvního až pátého ročníku ve třech třídách. V samostatné třídě jsou žáci prvního ročníku, ve druhé třídě jsou spojeni žáci druhého a třetího ročníku, ve třetí třídě jsou žáci čtvrtého a pátého ročníku. Škola eviduje k datu inspekční činnosti čtyři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, všichni se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů. Ve škole se vzdělávají čtyři žáci s odlišným mateřským jazykem.

V jednotřídní mateřské škole bylo k datu inspekční činnosti zapsáno 24 dětí ve věku od tří do šesti let, z toho sedm dětí v posledním ročníku. Významný je podíl dětí s odlišným mateřským jazykem, cca 52 %. Provoz je zajištěn od 7:00 hod. do 16:30 hod. Výše úplaty za předškolní vzdělávání se od poslední inspekční činnosti provedené v dubnu 2015 nezměnila, činí 150 Kč,- měsíčně.

Školní družina má jedno oddělení, do kterého je zapsáno 30 žáků k pravidelné zájmové činnosti. V provozu je ráno před vyučováním od 7:00 hod. do 7:45 hod. a po vyučování od 11:45 hod. do 16:30 hod. Úplata za vzdělávání je ve stejné výši jako v předcházejícím školním roce, činí 100,- Kč měsíčně.

Škola má vlastní školní jídelnu.

Aktuální informace o činnosti školy a základní dokumenty školy jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.zspotucky.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola zřízená v obci v horské příhraniční oblasti si udržuje svými výsledky zájem rodičů o umístění dětí a žáků. Kapacita mateřské školy je využita, v hodnoceném období přešly všechny děti k plnění povinné školní docházky do zdejší základní školy. Ředitelka má s řízením tohoto typu školy dlouholeté zkušenosti, poskytuje učitelkám účinnou metodickou podporu. Prioritní snahou školy je zkvalitňování výuky při společném vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem. Ve škole převládá spokojenost s materiálně technickým vybavením, učitelky pozitivně hodnotí dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci za účelem dalšího rozvoje vzdělávání dětí a žáků a poskytují si zpětnou vazbu. Prospěch žáků a případné příčiny výukových problémů jsou projednávány na pedagogické radě za účasti všech pedagogických pracovníků. Všichni pedagogové v praxi uplatňují poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání. Jedná se např. o podporu čtenářské gramotnosti formou čtenářských dílen, reedukaci vzdělávacích potřeb žáků s vývojovými poruchami učení, individualizaci práce v mateřské škole, využívání nových námětů v zájmovém vzdělávání ve školní družině. Od školního roku 2016/2017 působí ve škole asistentka pedagoga, která zajišťuje podporu dvěma žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, v úzké spolupráci s učitelkami jim pomáhá zvládat probírané učivo, spolupracuje rovněž s vychovatelkou školní družiny. Asistentka pedagoga zároveň vyučuje tělesnou a výtvarnou výchovu; pro výuku nemá odbornou kvalifikaci. Ředitelka určila jako mentorku zkušenou učitelku, která ji metodicky vede, což se pozitivně projevilo v účelné organizaci sledované hodiny tělesné výchovy.

Škola získává další finanční prostředky z rozvojových programů, která využívá např. na organizaci zájmových kroužků, do kterých jsou zapojeni všichni žáci.

Při zlepšování materiálních podmínek má škola výraznou podporu zřizovatele. V době inspekční činnosti byla před dokončením nová multifunkční učebna vybudovaná v podkroví, žáci využívají počítače, mají k dispozici nové učební pomůcky, mapy, stavebnice pro pracovní činnosti, doplňována je žákovská i učitelská knihovna. Děti v mateřské škole mají k dispozici novou interaktivní tabuli. K výuce tělesné výchovy slouží menší cvičebna a víceúčelové hřiště, které škola využívá k aktivitám i v rámci školní družiny. Škola má také školní zahradu, na které jsou umístěny herní prvky. Zřizovatel přispívá žákům na potraviny v rámci školního stravování. Vzhledem k tomu, že škole povolil výjimku z nejnižšího počtu žáků, přispívá na platy pedagogických pracovníků.

Na podporu zdravých stravovacích návyků žáků je škola zapojena do projektu tzv. *Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol*. Škola vyhledává a vyhodnocuje rizika možného ohrožení života a zdraví dětí a žáků a přijímá opatření k jejich odstranění. Vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání a výchovu dětí a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka v základní škole byla pečlivě připravená z hlediska stanovení vzdělávacích cílů a organizace hodin. Žáci projevovali aktivní zájem o předkládané učivo, atmosféra v hodinách byla přátelská. Ve třídách, kde jsou spojené ročníky, učitelky rovnoměrně střídaly metody a formy práce s cílem maximálního přínosu pro žáky. V hodinách byly účelně využity učební pomůcky i interaktivní tabule, často byla zmiňována a využívána souvislost probíraného učiva s reálnými životními situacemi. Ve všech hodinách byla frontální výuka střídána se samostatnou prací žáků, zařazována byla rovněž práce ve skupině nebo ve dvojicích, žáci se učili spolupracovat a uplatňovat kritické myšlení. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky poskytovaly podporu formou vhodných pomůcek. Žáci – cizinci uměli komunikovat v českém jazyce. V hodinách matematiky a českého jazyka Česká školní inspekce pozitivně hodnotí uplatňování mezipředmětových vztahů a využívání různých pomůcek včetně výukových programů kupeňování a procvičování učiva. V hodině anglického jazyka, kde byli spojeni žáci 3., 4. a 5. ročníku, vyučující využila znalostí starších žáků tak, aby poskytovali oporu mladším žákům při práci. V hodině vlastivědy (spojení 4. a 5. ročník) si mohli žáci zjišťovat, případně ověřovat, informace na internetu. Při tělesné výchově byla rozvíjena houževnatost a vytrvalost žáků, vhodně volené pohybové aktivity vedly ke zvyšování tělesné kondice. Ve všech hodinách byla žákům poskytována bezprostřední zpětná vazba, učitelky oceňovaly snahu o odvedení práce, učily žáky pracovat s chybou, samostatně ji najít a opravit ji. Se sebehodnocením a vzájemným hodnocením žáků pracovaly ojedinele.

Vzhledem k nízkému počtu žáků v jednotlivých třídách a efektivní organizaci práce poskytovaly učitelky všem žákům dostatečnou individuální pomoc a vhodně reagovaly na jejich vzdělávací potřeby.

Mateřská škola svým uspořádáním umožňuje dětem pestrou škálu činností. Děti měly prostor a čas pro rozehrání různých her podle vlastní volby, pracovaly se zájmem s mozaikami, stavebnicemi, při kterých si rozvíjely jemnou motoriku, fantazii a tvořivost. Nižší počet přítomných umožňoval učitelkám výrazný individuální přístup. Do pěveckých činností přímo řízených učitelkou se děti zapojovaly s chutí, mají bohatý repertoár písní. Naopak plnění úkolů u interaktivní tabule zaměřených na rozvoj předmatematických představ (třídění, přiřazování) nebylo časově ani obtížností přizpůsobeno dětem mladší věkové skupiny, což se projevilo jejich nižším zájmem a mírou soustředění. Přesouvání

virtuálních objektů na ploše nebylo propojeno s činnostmi s konkrétním materiálem. Při přechodech k hygieně se děti v budově dobře orientovaly a dodržovaly dohodnutá pravidla bezpečného chování. Pozitivní hodnocení ze strany učitelek posilovalo jejich sebevědomí, učitelky ale nevyužívaly vzájemné hodnocení ani sebehodnocení dětí. Většina dětí pocházejících z odlišného kulturního prostředí ovládala český jazyk, znevýhodnění plynoucí z neznalosti českého jazyka škola eviduje u tří z nich. Učitelky dbají na socializaci dětí s odlišným mateřským jazykem, při komunikaci využívají názor, tlumočení jednoduchých pokynů jiným dítětem, sledují klima třídy, začleňování dětí hodnotí jako bezproblémové, což koresponduje se zjištěními ČŠI.

Školní vzdělávací program školní družiny je provázaný s činností základní školy. Nabídka zájmových aktivit vede k rozvoji praktických dovedností žáků v různých činnostech, podněcuje žáky k tvořivému myšlení, řešení problémů, rozvíjí schopnost spolupracovat. Žáci se učí aktivně trávit volný čas, jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k místu, kde žijí. Do programu jsou zařazovány vycházky, pohybové aktivity venku, kulturní vystoupení v obci, žáci se zapojili do výtvarných soutěží, sběru léčivých bylin, učí se třídřit odpad. Rekreační a odpočinkové činnosti přizpůsobila vychovatelka a asistentka pedagoga individuálním zájmům žáků, kteří si vybírali aktivity dle vlastního zájmu, zapojili se do společenských her, konstruování, volných her dle zájmu, v oddělení panovalo přátelské klima. Sledovaný průběh zájmového vzdělávání vedl ke kompenzaci únavy žáků z vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové průběžně získávají aktuální informace o výsledcích vzdělávání žáků za použití vlastních nástrojů hodnocení (ústní zkoušení, písemné práce, ověřování praktických dovedností apod.) a pravidel, o nichž jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni. Údaje v žákovských knížkách o výsledcích a pokroku vzdělávacích výsledků žáků mají většinou patřičnou vypovídací hodnotu.

Zjištěními průběžnými vzdělávacími výsledky se škola zabývá; při jednání pedagogické rady jsou s nimi seznamovány všechny učitelky. Škola nastavila strategii předcházení školní neúspěšnosti s jasně nastavenými kroky v případě zachycení rizikového vývoje žáka, včetně možnosti využití podpůrného plánu v podobě písemné dohody žáka, jeho zákonných zástupců a školy o společném postupu. V hodnoceném období škola neuložila žádné kázeňské opatření. Pochvaly vyučující udělují v průběhu celého školního roku.

V rámci projektu na podporu úspěšnosti si žáci vybírají z nabídky tří kroužků. Do čtenářských dílen určených pro žáky od 2. do 5. ročníku, zaměřených na podporu čtenářské gramotnosti, se zapojila cca třetina žáků, matematicko - logické hry volila cca polovina žáků z 3. až 5. ročníku. Žáci rovněž využívají možnost doučování, které probíhá ve třech skupinách. Jedná se o docvičování učiva ze všech předmětů formou her, s využitím výukových programů, manipulačních činností apod.

Pro naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků škola využívá individuální vzdělávací plány (dále „IVP“), které zpracovala na základě doporučení školských poradenských zařízení. Pro žáka, který má kromě specifických poruch učení diagnostikovány i specifické poruchy chování, škola vypracovala IVP se zřetelem na souběh poruch. Pro žáka s poruchou učení má výraznou motivační a informační funkci slovní hodnocení v předmětu matematika, neboť zohledňuje možnosti a schopnosti žáka s ohledem na jeho handicap.

Pro sledování výsledků vzdělávání škola pravidelně využívá pro žáky 3. a 5. ročníku testy komerční organizace. Žáci školy většinou dosahují nadprůměrných výsledků. Zapojují se do školních kol matematické soutěže Cvrček a Klokánek, do školních a okresních kol sportovních soutěží (přehazovaná, vybíjená), úspěšně se účastnili výtvarných soutěží

vyhlašovaných např. krajským úřadem, (8. a 10. místo), Západočeskou univerzitou (3. místo a zvláštní ocenění). Zdařilé výtvarné práce jsou součástí výzdoby školy.

Učitelky v mateřské škole sledují pokroky ve vzdělávání dětí, ale ne zcela systematicky. Shromazďují pracovní listy a výtvarné práce pouze dětí nejstarší věkové skupiny, posuzují vývoj dětské kresby, rozvoj grafomotorických dovedností, předmatematických představ. Záznamy o dosažených dovednostech v jiných oblastech (např. řeč, pohybové dovednosti, sociální kompetence) a záznamy o vývoji mladších dětí nebo dětí se znevýhodněním nevedou. Tento nedostatek se negativně promítá do plánování dalšího rozvoje dětí, zejména např. těch, které jsou znevýhodněné odlišným kulturním prostředím.

Mladší děti dobře zvládaly adaptační období, byly přiměřeně samostatné při sebeobsluze, bez problémů se orientovaly v prostředí školy. Starší děti projevovaly zájem o konstruktivní hry, činnosti, které rozvíjely předmatematické představy, prostorovou a časovou orientaci a pěvecké dovednosti.

Škola se dlouhodobě daří v souladu s cíli školních vzdělávacích programů podporovat začleňování dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, spolupracuje při tom s místní komunitou, využívá příležitostně služeb tlumočnicka (např. i k přeložení části školního řádu pro mateřskou školu).

Při naplňování vzdělávacích programů zejména v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a dopravní výchovy škola spolupracuje se sociálními partnery (Policie ČR, zákonní zástupci apod.). Děti žáci prezentují svoje dovednosti na veřejnosti a podílejí se na kulturním dění v obci.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola využívá funkci asistenta pedagoga na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Škola navýšila kapacitu mateřské školy tak, aby mohli být přijati všichni uchazeči.

Silné stránky

- Metody a formy výuky v základní škole jsou volené s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků, výuka je dobře organizačně zvládnutá. Motivaci k učení pozitivně ovlivňuje individuální přístup k žákům s cílem dosáhnout osobního maxima u každého z nich. Škola se dlouhodobě a cíleně zabývá výsledky vzdělávání žáků a efektivně s nimi pracuje.
- Mateřská škola uplatňuje vstřícný přístup k dětem s odlišným mateřským jazykem vhodnou volbou činností doprovázenou názorností a spoluprací se zákonnými zástupci, což má příznivý vliv na adaptaci dětí v novém prostředí.
- Nabídka různorodých činností ve školní družině umožňuje aktivní zapojení všech žáků.

Slabé stránky

- Nabídka sledovaných řízených činností v mateřské škole nebyla vždy diferencovaná podle věkových a individuálních zvláštností dětí; náročnost úkolů a způsob jejich plnění nezohledňovaly vzdělávací potřeby mladších dětí. Tyto nedostatky mají souvislost s neuceleným systémem pro posuzování účinnosti vzdělávacího programu, mateřská škola nevede písemné záznamy o individuálních pokrocích dětí, které by dále využila pro plánování jejich rozvoje.

- Žáci základní školy mají zatím málo příležitostí aktivně se účastnit procesu hodnocení, pro sebehodnocení, které je součástí pravidel pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, škola vytváří příležitosti zatím ojedinele.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V průběhu vzdělávání využívat sebehodnocení dětí a žáků.
- Informace o výsledcích vzdělávání v mateřské škole využívat k přizpůsobování vzdělávací nabídky s ohledem na rozdílné možnosti a potřeby dětí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny – dodatek č. 2 vydaný obcí Potůčky z 8. 3. 2006;
2. výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 15. 11. 2016;
3. potvrzení ve funkci ředitelky školy od 1. 8. 2012 na dobu určitou 6 let, vydané obcí Potůčky dne 16. 7. 2012, čj. 47/07/12;
4. schválení výjimky z počtu žáků pro školní rok 2016/2017 z 29. 6. 2016;
5. školní matrika dětí a žáků vedená ve školním roce 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
6. školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola kam chodím rád“ aktualizovaný od 1. 9. 2016;
7. školní vzdělávací program pro školní družinu „Cestujeme kolem světa“ platný od 1. 9. 2014, aktualizovaný od 1. 9. 2016;
8. školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „O dvanácti měsíčkách“ platný od 2. 9. 2013;
9. třídní knihy všech tříd a přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
10. školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2016;
11. školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2016;
12. vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2016;
13. vnitřní řád školní jídelny s účinností od 1. 9. 2016;
14. záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
15. dokumentace metodika prevence k datu inspekční činnosti;
16. personální dokumentace pedagogických pracovníků školy (pracovní smlouvy, pracovní náplně, platové výměry, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání zaměstnanců, osvědčení o absolvování kurzů v rámci školení a vzdělávání);
17. hospodářská dokumentace školního stravování za školní rok 2016/2017;
18. plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2016/2017 z 25. 8. 2016;
19. účetní závěrka k 31. 12. 2015, hlavní kniha ve zkrácené podobě a účtový rozvrh 2015;
20. kniha úrazů vedená od 1. 1. 2012;
21. analýza rizik BOZP ze dne 19. 4. 2012;
22. souhlasy se zřízením funkce asistenta pedagoga z 25. 4. 2016 včetně finančního zajištění funkce asistenta pedagoga na školní rok 2016/2017;
23. výběrové řízení na pozici vychovatelka školní družiny z 25. 5. 2016;

24. výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2015/2016, včetně výroční zprávy o hospodaření za rok 2015.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Marie Vrátníková v. r.

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka

Marta Pincová v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech 9. ledna 2017

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Kunstová, ředitelka školy

Jana Kunstová v. r.

V Potůčkách 11. ledna 2017